

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 99/2013 o európskom štatistickom programe na roky 2013 až 2017 predĺžením jeho trvania na roky 2018 až 2020

[COM(2016) 557 final – 2016/0265(COD)]

(2017/C 075/10)

Spravodajca: **Petru Sorin DANDEA**

Konzultácia	Európsky parlament, 15. september 2016 Rada Európskej únie, 26. október 2016
Právny základ	články 304 a 338 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	sekcia pre hospodársku a menovú úniu, hospodársku a sociálnu súdržnosť
Prijaté v sekcii	29. november 2016
Prijaté v pléne	14. december 2016
Plenárne zasadnutie č.	521
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržali sa)	221/1/4

1. Závěry a odporúčania

1.1. EHSV schvaľuje a podporuje iniciatívu Európskej komisie predĺžiť súčasný európsky štatistický program (EŠP) na roky 2018 až 2020.

1.2. EHSV sa domnieva, že možnosť politiky, ktorú uprednostňuje Komisia, najlepšie spĺňa požiadavky používateľov v súvislosti so štatistickými údajmi a takisto môže prispieť k vývoju štatistických produktov, ktoré by mohli byť užitočné pre politických predstaviteľov, ktorí by tak pri tvorbe politik v rámci európskeho semestra mohli mať k dispozícii presnejšie štatistické podklady.

1.3. Výbor sa domnieva, že prioritou Európskeho štatistického systému by malo byť zlepšovanie existujúcich a vývoj nových produktov potrebných na meranie pokroku EÚ v súvislosti so 17 cieľmi a 169 čiastkovými cieľmi stratégie OSN v oblasti udržateľného rozvoja.

1.4. EHSV opakovane poukazuje na návrh, ktorý vyslovil v minulosti ⁽¹⁾ a odporúča Komisii, aby využila príležitosť, ktorú ponúka skúmané nariadenie, a zaviedla opatrenia na vytvorenie nástroja štatistického výskumu na úrovni EÚ a členských štátov, ktorý umožní hodnotiť ekonomickú hodnotu vytvorenú prostredníctvom dobrovoľníckej práce. Výbor sa nazdáva, že metodický prístup by mal vychádzať z Príručky o meraní dobrovoľníckej práce, ktorú vypracovala Medzinárodná organizácia práce (MOP).

1.5. EHSV sa domnieva, že medzi nové štatistické produkty na meranie globalizácie navrhnuté Komisiou by bolo potrebné zahrnúť aj štatistické prieskumy umožňujúce merať pozitívne alebo negatívne účinky na jednotný trh, ako napr. vplyv premiestňovania podnikov na trh práce v EÚ alebo tlak nekalej hospodárskej súťaže založenej na lacnej pracovnej sile a nerešpektovaní noriem Medzinárodnej organizácie práce v oblasti pracovných vzťahov, najmä pokiaľ ide o európsky priemysel a služby.

1.6. Výbor súhlasí s návrhom Komisie začať prieskumnú prácu pre budúci sociálny prieskum na úrovni EÚ. Tento prieskum by mal zahŕňať aj údaje o primeranosti systémov sociálneho zabezpečenia a ich udržateľnosti v novom demografickom kontexte.

⁽¹⁾ Pozri stanovisko EHSV na tému *Štatistické nástroje na posudzovanie dobrovoľníckej činnosti* (Ú. v. EÚ C 170, 5.6.2014, s. 11).

1.7. Pokiaľ ide o nárast migračných tokov, EHSV odporúča, aby sa urýchlene identifikovali a korigovali nedostatky štatistických prieskumov o migrácii a azyle. V spolupráci s národnými štatistickými úradmi treba v plnej miere realizovať program týkajúci sa integrácie štatistik o migrácii.

1.8. EHSV odporúča členským štátom, aby zvýšili objem investícií na rozvoj EŠS, aby tento systém mohol reagovať na zvýšený dopyt po údajoch a aby sa mohlo urýchliť ich spracovanie a šírenie.

1.9. Výbor opakovane poukazuje na žiadosť, ktorú uviedol vo svojich predchádzajúcich stanoviskách⁽²⁾, aby Eurostat, ako aj národné štatistické úrady disponovali posilnenými ľudskými zdrojmi, materiálным vybavením a IT technológiami, ktoré sú nevyhnutné na plnenie čoraz dôležitejších úloh, ktoré si vyžaduje produkovanie kvalitných štatistických informácií v stále kratšom čase.

1.10. EHSV odporúča dbať o to, aby úsilie Komisie a EŠS zlepšovať kvalitu štatistických údajov a vyvíjať nové štatistické produkty nevedlo k nadmernému zvýšeniu administratívnej záťaže pre poskytovateľov údajov, domácnosti alebo podniky.

1.11. Keďže sociálni partneri a organizácie občianskej spoločnosti môžu vo významnej miere pomôcť zlepšiť štatistické produkty tak, aby viac zodpovedali požiadavkám používateľov údajov, EHSV podporuje návrh Komisie na pravidelný dialóg, ktorý by sa mal viesť medzi používateľmi štatistických údajov a EŠS.

2. Návrh nariadenia Európskej komisie

2.1. Návrhom nariadenia⁽³⁾ Európskej komisie sa mení a dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 99/2013 o európskom štatistickom programe na roky 2013 až 2017 predĺžením jeho trvania na roky 2018 až 2020.

2.2. V súlade s nariadením č. 223/2009 má európsky štatistický program poskytovať rámec na rozvoj, tvorbu a šírenie európskych štatistik v období, ktoré zodpovedá obdobiu viacročného finančného rámca. Nariadenie (EÚ) č. 99/2013 sa vzťahuje len na obdobie od roku 2013 do roku 2017, zatiaľ čo súčasný viacročný finančný rámec siaha do roku 2020. Európsky štatistický program sa preto musí predĺžiť do roku 2020.

2.3. Cieľom návrhu je predĺžiť trvanie EŠP na obdobie rokov 2018 až 2020 a zabezpečiť finančnú podporu, ktorú EŠS potrebuje, aby bol schopný:

- zabezpečiť vysokokvalitné štatistické informácie a vyplniť štatistické nedostatky, ktoré treba riešiť najnaliehavejšie, so zameraním sa na niekoľko prioritných oblastí, v ktorých je premietnutých 10 politických priorit Komisie,
- budovať potrebnú stálu kapacitu s cieľom rýchlejšie reagovať na vznikajúce potreby a prispôsobiť infraštruktúru štatistiky tak, aby sa využil potenciál nových zdrojov údajov a
- posilniť partnerstvo v rámci EŠS a mimo neho s cieľom ešte zvýšiť jeho produktivitu a zaistiť vedúce postavenie EŠS vo svete pri poskytovaní oficiálnej štatistiky.

2.4. V nadväznosti na posúdenie vplyvu a konzultácie⁽⁴⁾ so zainteresovanými stranami si Komisia z piatich pôvodne navrhnutých možností politiky zvolila tú, ktorú uprednostní. Zvolená možnosť 2c by mala mať najpriaznivejší vplyv na včasnosť údajov, pričom nové opatrenia by boli zamerané na zvýšenú včasnosť štatistik nerovnosti, chudoby a materiálnej deprivácie a údajov z oblasti energetiky a životného prostredia.

2.5. Rozpočet vyčlenený na pokračovanie EŠP v období rokov 2018 – 2020 je 218,1 milióna EUR.

⁽²⁾ Pozri stanovisko EHSV o štatistickom programe Spoločenstva na roky 2008-2012 (Ú. v. EÚ C 175, 27.7.2007, s. 8).

⁽³⁾ COM(2016) 557 final.

⁽⁴⁾ Uskutočnili sa prostredníctvom online platformy Your Voice in Europe (Váš hlas v Európe) od 23. júla do 15. októbra 2015 a boli propagované komunikačnými kanálmi Eurostatu a národnými štatistickými úradmi.

3. Všeobecné a konkrétne pripomienky

3.1. Vzhľadom na to, že je potrebné zosúladiť európsky štatistický program s viacročným finančným rámcom, EHSV schvaľuje a podporuje iniciatívu Európskej komisie predĺžiť súčasný európsky štatistický program (EŠP) na roky 2018 až 2020.

3.2. Možnosť politiky, ktorú uprednostnila Komisia, si vyžaduje lepšie zosúladiť štatistické ukazovatele s desiatimi politickými prioritami Komisie prostredníctvom zlepšenia súčasných štatistických nástrojov, ako aj vývoja nových produktov. EHSV sa domnieva, že táto voľba najlepšie spĺňa požiadavky používateľov v súvislosti so štatistickými údajmi, a takisto môže prispieť k rozvoju štatistických produktov, ktoré by mohli byť užitočné pre politických predstaviteľov, ktorí by tak pri tvorbe politík v rámci európskeho semestra mohli mať k dispozícii presnejšie štatistické podklady.

3.3. EHSV víta návrh začleniť medzi nové štatistické výstupy aj prieskumy merajúce pokrok pri dosahovaní cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja. Prioritou európskeho štatistického systému by malo byť zlepšovanie existujúcich a vývoj nových produktov potrebných na meranie pokroku EÚ v súvislosti so 17 cieľmi a 169 čiastkovými cieľmi stratégie OSN v oblasti udržateľného rozvoja.

3.4. Štatistickým ukazovateľom používaným celosvetovo na meranie úrovne rozvoja bol dlho hrubý domáci produkt (HDP). Komisia vo svojom oznámení⁽⁵⁾ z roku 2009 uznala obmedzenia tohto ukazovateľa, pokiaľ ide o správne hodnotenie vývoja v sociálnej alebo environmentálnej oblasti. EHSV opakovane poukazuje na návrhy uvedené v stanoviskách⁽⁶⁾ vypracovaných v tom čase a neskôr, ktoré považuje za osobitne dôležité v súvislosti s návrhom nariadenia, ktorý predložila Komisia.

3.5. EHSV opakovane poukazuje na návrh, ktorý vyslovil v minulosti⁽⁷⁾ a odporúča Komisii, aby využila príležitosť, ktorú ponúka skúmané nariadenie, a zaviedla opatrenia na vytvorenie nástroja štatistického výskumu na úrovni EÚ a členských štátov, ktorý umožní hodnotiť ekonomickú hodnotu vytvorenú prostredníctvom dobrovoľníckej práce. Metodický prístup by mal vychádzať z Príručky o meraní dobrovoľníckej práce, ktorú vypracovala MOP. Príručka obsahuje definíciu, ktorá popisuje dobrovoľnícku prácu a zdôrazňuje jej tri hlavné črty. Dobrovoľnícka práca je definovaná ako aktivity, ktoré majú charakter produktívnej práce, sú neplatené, nie sú povinné a nevyužívajú sa v prospech vlastnej domácnosti.

3.6. Sociálne a environmentálne ukazovatele sa musia lepšie integrovať do rámca národných účtov. EHSV nabáda Komisiu, aby pokračovala vo svojom úsilí v tejto oblasti v rámci EŠP na roky 2018 – 2020.

3.7. Pokiaľ ide o nové štatistické produkty na meranie globalizácie, EHSV sa domnieva, že by bolo potrebné zahrnúť medzi ne aj štatistické prieskumy umožňujúce merať pozitívne alebo negatívne účinky na jednotný trh, ako napr. vplyv premiestňovania podnikov na trh práce v EÚ alebo tlak nekalej hospodárskej súťaže založenej na lacnej pracovnej sile a nerešpektovaní noriem Medzinárodnej organizácie práce v oblasti pracovných vzťahov, najmä pokiaľ ide o európsky priemysel a služby.

3.8. EHSV sa domnieva, že dôvera používateľov štatistických údajov sa môže zvýšiť, ak vlády členských štátov zavedú do praxe odporúčanie⁽⁸⁾ Európskeho poradného grémia pre riadenie v oblasti štatistiky (ESGAB) o stanovení záväzkov na zaistenie dôvery v štatistiku.

3.9. Výbor súhlasí s návrhom Komisie začať prieskumnú prácu pre budúci sociálny prieskum na úrovni EÚ. Vzhľadom na starnutie obyvateľstva v Európe by tento prieskum mal zahŕňať údaje o primeranosti systémov sociálneho zabezpečenia a ich udržateľnosti v novom demografickom kontexte. Takisto by bolo potrebné urýchlene identifikovať a korigovať nedostatky štatistických prieskumov o migrácii a azyle.

⁽⁵⁾ Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu: Viac ako HDP – Meradlo pokroku v meniacom sa svete, COM(2009) 433 final.

⁽⁶⁾ Pozri stanoviská EHSV na tému *Viac ako HDP – zapojenie občianskej spoločnosti do postupu stanovovania doplnkových ukazovateľov* (Ú. v. EÚ C 181, 21.6.2012, s. 14) a *Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu: Viac ako HDP – Meradlo pokroku v meniacom sa svete* (Ú. v. EÚ C 18, 19.1.2011, s. 64).

⁽⁷⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 1.

⁽⁸⁾ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/34693/7723121/ESGAB+Annual+Report+2016>.

3.10. Výbor opakovane poukazuje na žiadosť, ktorú uviedol vo svojich predchádzajúcich stanoviskách ⁽⁹⁾, aby Eurostat, ako aj národné štatistické úrady disponovali posilnenými ľudskými zdrojmi, materiálnym vybavením a IT technológiami, ktoré sú nevyhnutné na plnenie čoraz dôležitejších úloh, ktoré si vyžaduje produkovanie kvalitných štatistických informácií v stále kratšom čase. EHSV odporúča členským štátom, aby zvýšili objem investícií na rozvoj EŠS, aby tento systém mohol reagovať na zvýšený dopyt po údajoch a takisto aby sa mohlo urýchliť spracovanie a šírenie údajov.

3.11. EHSV odporúča dbať o to, aby úsilie Komisie a EŠS zlepšovať kvalitu štatistických údajov a vyvíjať nové štatistické produkty nevedlo k nadmernému zvýšeniu administratívnej záťaže pre poskytovateľov údajov, domácnosti alebo podniky.

3.12. EHSV podporuje návrh Komisie na pravidelný dialóg, ktorý by sa mal viesť medzi používateľmi štatistických údajov a EŠS. Organizácie občianskej spoločnosti môžu výrazne pomôcť zlepšiť štatistické produkty tak, aby viac zodpovedali požiadavkám používateľov údajov. ESGAB vo svojej výročnej správe za rok 2016 vypracoval návrh v tomto zmysle.

V Bruseli 14. decembra 2016

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Georges DASSIS

⁽⁹⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 2.